

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy
na rokovanie HSR SR dňa 18.8.2025

Návrh zákona o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov

1. Postoj APZD

APZD súhlasí s predloženým materiálom a odporúča ho na ďalšie legislatívne konanie.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

APZD uplatnila v medzirezortnom pripomienkovom konaní 2 zásadné pripomienky. Z toho bola 1 pripomienka čiastočne akceptovaná a 1 neakceptovaná. APZD netrvá na rozpore.

3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah materiálu

Navrhovaný zákon reaguje na potrebu **zefektívniť vnútorné procesy vysokých škôl, podporiť zručnosti absolventov pre trh práce**, nastaviť zodpovedné využívanie umelej inteligencie vo vzdelávaní a posilniť podporu a bezpečnosť študentov.

Návrh zákona:

- zaväzuje vysoké školy zabezpečiť, aby umelá inteligencia bola využívaná **v súlade so zásadami** transparentnosti, etiky, akademickej integrity a **ochrany práv duševného vlastníctva**. Vysoké školy upravia pravidlá využívania umelej inteligencie vo vnútorných predpisoch.
- upravuje **spoluprácu vysokých škôl s inými osobami** (zamestnávateľia, iné vysoké školy, vedecké a kultúrne inštitúcie) s cieľom podporiť vzdelávanie, výskum, vývoj a inovácie najmä prostredníctvom spoločných projektov, **odbornej praxe, stáže študentov a zapájania odborníkov z praxe do vyučovania**. Vysoké školy spolupracujú aj so strednými školami pri uskutočňovaní praktického vyučovania pre žiakov stredných škôl v zmysle osobitného predpisu.
- stanovuje okruh **členov správnej rady** (vedecké a umelecké osobnosti, predstavitelia verejného života a podnikateľskej oblasti). Návrhy na kandidátov s ich súhlasom môžu predložiť aj reprezentatívne združenia zamestnávateľov.
- ďalej určuje, že **pri zániku alebo zvýšení počtu členov správnej rady** môžu senát alebo minister vymenovať nového člena na základe výzvy alebo z kandidátov, ktorí sa už zúčastnili verejného vypočutia v predchádzajúcich 12 mesiacoch.

- rozširuje právnu úpravu podnikateľskej činnosti aj na štátne vysoké školy.
- upravuje financovanie verejných vysokých škôl na základe zmluvy s ministerstvom školstva a súčasne definuje účel, na ktorý je možné tieto prostriedky vynaložiť (akreditované študijné programy, výskum, vývoj, umelecká činnosť, rozvoj vysokej školy a sociálna podpora študentov).
- ukotvuje tiež **trojročné financovanie súkromných vysokých škôl na základe zmluvy s ministerstvom školstva**, ktoré je podmienené plnením merateľných ukazovateľov. Ministerstvo školstva môže súkromnej vysokej škole poskytnúť finančné prostriedky **na sociálnu podporu študentov alebo bezpečnostných opatrení**.
- upravuje samostatný **mechanizmus výziev**, ktoré môže vyhlásiť ministerstvo školstva na podporu infraštruktúry a dátových sietí, spolupráce s praxou a zvýšenia uplatniteľnosti absolventov, akademickej mobility a internacionalizácie.
- umožňuje **zapojenie odborníkov z praxe do výučby, najmä v profesijne orientovaných, krátkych a doktorandských programoch**. Súčasťou profesijne orientovaných bakalárskych študijných programov je praktické vyučovanie v rozsahu **najmenej 30 kreditov**.
- ukotvuje **záverečnú prácu a záverečnú stáž** ako súčasť študijného programu. Študent má možnosť voľby.
- definuje zamestnávateľa spolupracujúceho s vysokou školou ako poskytovateľa praktického vyučovania. Vymedzuje **formy praktického vyučovania**, medzi ktoré radí odbornú prax, stáž, projektovú prácu, simulácie, laboratórne cvičenia alebo terénne aktivity.
- charakterizuje **krátky študijný program** ako vyššie odborné štúdium v rozsahu jedného alebo dvoch rokov (60 alebo 120 kreditov). Podmienkou úspešného absolvovania je vykonanie záverečnej skúšky. Absolvent získava **kvalifikáciu na úrovni 5 Slovenského kvalifikačného rámca**.
- oprávňuje vysokú školu k uzatvoreniu **zmluvy s firmou na poskytovanie podnikového štipendia**. Podnikové štipendium je **oslobodené od dane** podľa osobitného predpisu.

Navrhovaný zákon zároveň upravuje a dopĺňa zákon č. 269/2018 Z. z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania.

Účinnosť: 1. september 2026